

BESLISSING OP BEZWAAR**77078-135304**

Bij fax van 14 maart 2014 is door de stichting Catharina Ziekenhuis te Eindhoven (bezwaarde) bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen van 3 februari 2014 met de kenmerken 0102301-PT-2012-Z4T-VT01 en 0102301-PT-2013-Z4T-VT01. In deze beschikkingen is het voorlopige verrekenbedrag 2012 en het voorlopige verrekenbedrag 2013 vastgesteld. Naar aanleiding van dit bezwaar zijn belanghebbenden op 9 september 2014 gehoord.

Op 24 september 2014 heeft de NZa, zoals op de hoorzitting is afgesproken, een nadere onderbouwing van bezwaarde ontvangen voor enkele bezwaargronden. Bij e-mail van 5 november 2014 heeft bezwaarde desgevraagd de bijlagen van haar e-mail van 24 september 2013 gericht aan het Centraal Team opgestuurd.

Op grond van het Besluit organisatie, mandaat, volmacht en machtiging NZa is de directeur Strategie & Juridische Zaken van de NZa bevoegd om namens de NZa te beslissen op het bezwaarschrift. De NZa heeft de hierboven vermelde besluiten in heroverweging genomen. De NZa heeft besloten dat gedeeltelijk tegemoet kan worden gekomen aan het bezwaar. Het bezwaar wordt dan ook gedeeltelijk gegrond verklaard. Hieronder volgt de motivering daarvan.

A. DE AANGEVOERDE BEZWAREN

Bezwaarde voert aan dat de NZa het door haar op 8 augustus 2013 ingediende formulier als uitgangspunt voor het besluit had moeten nemen. Inhoudelijk is het bezwaar gericht tegen 4 onderwerpen:

- Kruisjestabel
- Afschrijvingskosten
- Adherentie
- Overloop DBC's

A1 Tabel zorgprestaties onder transitie-model (kruisjestabel)

Bezwaarde voert aan op 27 juni 2012 met de verzekeraars afspraken te hebben gemaakt over een budgetaanpassing in het schaduwbudget om de segmentverschuiving die onder het transitie-model plaatsvindt ten opzichte van het bestaande B-segment op te vangen. Bezwaarde verwijst hierbij naar de circulaire CI-11/28c van de NZa. De verzekeraars hebben door de opstelling van het Centraal Team deze afspraak niet tweezijdig bij de NZa ingediend. Het Centraal Team verstoort hiermee de werking van de zorgmarkt. Bezwaarde geeft aan dat de NZa de gronden van de weigering de aanvraag mede te ondertekenen had moeten onderzoeken.

Bezwaarde voert aan dat de afspraken in overeenstemming zijn met de regelgeving van de NZa. Bezwaarde merkt op dat voor zover het Centraal Team de regels verkeerd heeft begrepen de NZa de eenzijdige aanvraag van het ziekenhuis dient te volgen. Bezwaarde had er op mogen vertrouwen dat de afspraken, die met de verzekeraars zijn gemaakt, zouden standhouden.

Bezwaarde voert daarnaast aan dat als de toepassing van de kruisjestabel leidt tot onaanvaardbare uitkomsten er van moet worden

afgeweken. Het negatieve effect van de kruisjestabel heeft bezwaarde begroot op € [vertrouwelijk]. Bezwaarde benadrukt geen extra voordeel uit het transitie-systeem te willen halen, maar slechts te willen zorgen geen nadeel te ondervinden van onbedoelde systeemeffecten. Bezwaarde heeft gekeken naar de mogelijkheden om de post onder de LPT en specialisteneenheden te verantwoorden. Bezwaarde heeft de post uiteindelijk onder de overige mutaties gezet.

Bezwaarde merkt verder op dat de NZa de in de beleidsregel gestelde termijnen en procedures niet in acht heeft genomen. De NZa is conform artikel 4:84 Awb gehouden aan de indieningstermijn van de beleidsregel. Het beginsel van rechtszekerheid staat aan afwijking van het beleid in de weg. Het formulier van de verzekeraars is niet voor 1 september 2013 ingediend. Bezwaarde concludeert dat de NZa reeds om deze reden het eenzijdige formulier van bezwaarde moet volgen.

Bezwaarde brengt ten slotte naar voren dat, omdat het ziekenhuis een semi-academisch profiel heeft, het A-segment van bezwaarde relatief groot is (87%). Technische wijzigingen gerelateerd aan het A-segment raken het ziekenhuis daarom relatief zwaarder dan andere ziekenhuizen.

A2 Afschrijvingskosten

Bezwaarde brengt naar voren dat de NZa de afschrijvingen overgangsregeling kapitaallasten (overige trekkingsrechten) van € [vertrouwelijk] ten onrechte heeft afgewezen. Over deze kosten is overeenstemming met de zorgverzekeraars/het Centraal Team. De kosten zijn op instigatie van het Centraal Team in het formulier opgevoerd onder de WTZi-afschrijvingen. Voorheen heeft het ziekenhuis deze kosten onder de overige mutaties opgevoerd en zijn de kosten door de NZa gehonoreerd in het budget 2010 en 2011. Deze werkwijze is in 2010 met een medewerker van de NZa afgestemd. De kosten zijn in de jaarrekening onder de categorie 'WTZi-meldingsplichtig' in de tabel trekkingsrechten opgenomen met lineaire afschrijving van 5% per jaar.

A3 Adherentie

Bezwaarde voert aan dat in de beschikking een foutief adherentiebedrag is opgenomen. Bezwaarde brengt een brief van Kiwa-Prismant in ter ondersteuning van haar bezwaar.

A4 Overloop DBC's 2011-2012

Bezwaarde heeft na de hoorzitting in een apart schrijven aangegeven ten aanzien van de overloop DBC's 2011-2012 geen aanvullend verzoek te zullen indienen. Dit omdat door de wijze van afloop van het onderhanden werk 2011 het effect op het transitie-model niet materieel is.

A5 Proceskostenvergoeding

Bezwaarde vraagt om een vergoeding van de kosten voor rechtsbijstand in de bezwaarprocedure.

B. STANDPUNT VAN DE VERZEKERAARS

De verzekeraars (het Centraal Team) hebben hun standpunt op het bezwaar in een brief van 8 september 2014 kenbaar gemaakt.

Het Centraal Team voert – kort weergegeven – aan de volgende posten niet te hebben geaccepteerd:

- Overige mutaties regel 2001, segmentverschuiving €
[vertrouwelijk]
- Overige mutaties regel 2002, LPT segmentverschuiving €
[vertrouwelijk]

Dit omdat compensatie van een vermeend negatief effect van de 'kruisjeslijst' van de NZa in het schaduwbudget niet acceptabel is. Tijdens de beoordeling van de formulieren is door het Centraal Team geconstateerd dat de ziekenhuizen in het schaduwbudget over het algemeen een onderproductie realiseren. De oorzaken hiervan zijn niet duidelijk en kunnen bestaan uit lagere productie, verschuivingen in de productmix, effect kruisjeslijst of het feit dat de voorlopige aanvraag is gebaseerd op prognosemodellen. Veel ziekenhuizen geven aan dat de kruisjeslijst in hun specifieke geval een negatief financieel effect heeft. Slechts een beperkt aantal voert een compensatie in het schaduwbudget op. Een groot aantal ziekenhuizen accepteert dit effect als onderdeel van het transitie-model.

De verzekeraars onderscheiden twee mogelijke oorzaken van de kruisjeslijst problematiek.

1. De situatie waarbij in individuele DOT contractering met aanneemsommen en plafonddafspraken segmenten zijn afgesproken, waarbij de oorspronkelijke aanname voor de verdeling in die segmenten niet overeenkomt met de uiteindelijke realisatie. Als naar aanleiding hiervan een mutatie in het schaduwbudget wordt geaccepteerd wordt feitelijk de schadelast van de individuele zorgverzekeraar verplaatst naar het collectieve zorgverzekeringsfonds. Bij deze constructie wordt misbruik gemaakt van het transitie-model.
2. Het saldo van FB-parameters van DBC's behorende tot het A-segment 2011 die door de wijze van conversie worden toegerekend aan het B-segment oud 2012 is hoger dan het saldo FB-parameters behorende bij het B-segment 2011 die nu tot het B-segment nieuw worden gerekend. Dit is een generiek probleem dat niet individueel opgelost kan worden.

C. ACHTERGROND VAN HET BELEID

Alvorens in te gaan op de gronden van het bezwaar wordt eerst de achtergrond van het toepasselijk beleid weergegeven. Specifiek zal de NZa daarbij beschrijven hoe tot 2011 het budget van een ziekenhuis werd vastgesteld. Daarna zal de NZa de systematiek van prestatiebekostiging bespreken en de werking van het transitiebedragmodel (hierna: transitie-model).

C1 Tarief- en budgetregulering ziekenhuizen tot en met 2011

C1a *Het A- en B-segment*

De meeste tarieven voor de instellingen van medisch specialistische zorg (zoals algemene en universitaire ziekenhuizen) zijn sinds 2005 tarieven voor Diagnose-Behandeling-Combinaties (DBC's). Voor de tariefstelling van de DBC's is de ziekenhuiszorg verdeeld in twee segmenten: A en B.

C1b *Omzet in het B-segment*

Voor de DBC's in het B-segment gelden vrije tarieven. De hoogte van het kostenbedrag van deze DBC's bepaalt het ziekenhuis zelf, al dan niet in onderhandeling met een zorgverzekeraar. In 2009 is het B-segment uitgebreid tot circa 34% van de totale medisch specialistische zorg.

C1c *Omzet in het A-segment*

Voor de DBC's in het A-segment golden door de NZa vastgestelde tarieven die voor alle ziekenhuizen hetzelfde waren (zogenaamde vaste tarieven). Ziekenhuizen brachten voor de behandelingen in dit segment weliswaar DBC's in rekening bij zorgverzekeraars of patiënten, maar de opbrengsten daarvan dienden ter dekking van het door de NZa bepaalde budget (de aanvaardbare kosten). Niet de tariefopbrengst, maar de hoogte van het budget was voor de instellingen bepalend voor de omzet. De wijze waarop de omvang van het budget werd berekend, was opgenomen in de Beleidsregel aanvaardbare kosten.¹ Deze beleidsregel bepaalde uit welke posten de aanvaardbare kosten waren opgebouwd, en verwees voorts naar andere beleidsregels die de hoogte van elke van de posten bepaalden.

Een viertal categorieën van posten viel te onderscheiden:

- beschikbaarheidskosten (kosten die kunnen worden toegeschreven aan de beschikbaarheidsfunctie van het ziekenhuis);
- capaciteitsgebonden kosten (kosten waarvan in het budgetstelsel wordt aangenomen dat het ziekenhuis ze maakt naar rato van de capaciteit van het ziekenhuis);
- productiegebonden kosten (kosten waarvan wordt aangenomen dat ze variëren naar gelang de omvang van de dienstverlening); en
- kapitaallasten.

C1d *Functiegerichte budgettering*

Voor deze posten gold de zogenaamde functiegerichte budgettering. De hoogte van de eerste drie categorieën posten werd berekend door de functies en omvang van de dienstverlening van het ziekenhuis uit te drukken in een aantal budgetparameters voor de posten beschikbaarheidskosten, capaciteitskosten, productiekosten, kosten voor bijzondere functies/voorzieningen, hartrevalidatie en 1^e-lijnskosten. Elke budgetparameter had een waardering in geld: het beleidsregelbedrag. Van elke budgetparameter werd het aantal vermenigvuldigd met het beleidsregelbedrag.

¹ Beleidsregel Aanvaardbare kosten, CI-1014.

De optelling van deze producten was het variabele deel van het functiegerichte ziekenhuisbudget. Voor de categorie kapitaallasten zijnde afschrijvingen gold dat die per ziekenhuis deels werd vastgesteld op basis van landelijk uniforme parameters. Daarnaast werd deels nagecalculeerd op de werkelijke kosten. Hierbij werd in principe aangesloten bij de kosten volgens de jaarrekening, met de aanschafwaarde en de door de NZa vastgestelde afschrijvingspercentages als uitgangspunten. De kapitaallasten zijnde rentekosten werden vergoed op basis van een normeringmodel. Jaarlijks stelde de NZa een rentepercentage vast als norm voor het korte krediet. Daarnaast werd voor iedere nieuwe lening een normatief rentepercentage berekend.

C1e *Productieafspraken en nacalculatie*

Ten behoeve van de vaststelling van het ziekenhuisbudget maakten het ziekenhuis en de zorgverzekeraars in het zogenaamde lokaal overleg capaciteitsafspraken, productieafspraken en afspraken over lokale componenten. De productieafspraken vormden een door de instelling en zorgverzekeraar overeengekomen (voorcalculatorische) raming van de productie in enig jaar, uitgedrukt in geld. Het ziekenhuis en de zorgverzekeraar gezamenlijk konden tot uiterlijk 1 november productieafspraken indienen bij de NZa. Mede op basis van deze productieafspraken berekende de NZa de hoogte van het variabele deel van het budget. Uiterlijk op 1 juni van het daaropvolgende jaar moesten de zorgaanbieders de definitieve opgave van de werkelijke productie aanleveren bij de NZa (de nacalculatie). Het totaal aanvaardbare kosten werd aldus het resultaat van enerzijds door de NZa vastgestelde bedragen en parameterwaarden en anderzijds door de instelling en de zorgverzekeraars overeengekomen aantallen.

C1f *Opbrengstverrekening*

Uitgangspunt bij de functiegerichte budgettering was dat de inkomsten die het ziekenhuis ontvangt uit de declaraties van de DBC's in het A-segment aansluiten bij de aanvaardbare kosten. Om de inkomsten met de aanvaardbare kosten te laten overeenkomen, vond jaarlijks een verrekening plaats tussen het ziekenhuis en zorgverzekeraars: de zogenaamde opbrengstverrekening.

C2 Prestatiebekostiging en overgangsmaatregelen

C2a *Prestatiebekostiging*

Op 13 juni 2007 kondigde de Minister van VWS aan toe te willen naar de invoering van volledige prestatiebekostiging.² In de brief schetst de minister een vierjarig transitietraject voor de invoering van prestatiebekostiging. Onderdeel van deze overgang was een verbetering van de productstructuur. Doel was om te komen tot een vereenvoudigd systeem waarbij het aantal DBC's wordt teruggebracht.

² Brief 'waardering voor betere zorg' van de Minister aan de tweede kamer, d.d. 13 juni 2007.

Per 1 januari 2012 wordt het grootste gedeelte van de medisch specialistische zorg bekostigd via de prestatiebekostiging.³ In de plaats van een budget (in het A-segment) worden de ziekenhuizen vrijwel geheel betaald via de zorgprestaties (gedeclareerde zorgproducten in het A- en B-segment) die zij leveren.

C2b *Vrij, gereguleerd en vast segment*

Onder het systeem van de prestatiebekostiging bestaat er een vrij, een gereguleerd en een vast segment. Het vrije segment (het B-segment met vrije tarieven) is met de invoering van de prestatiebekostiging uitgebreid tot 70%. In het gereguleerde segment (het A-segment) gelden onder de prestatiebekostiging niet langer vaste tarieven, maar maximum tarieven. Dit betekent dat per 2012 ook in het A-segment de zorgaanbieder, in onderhandeling met de zorgverzekeraars, de tarieven zelf kan bepalen, mits de tarieven het gestelde maximum niet overschrijden. Ten slotte is er een vast segment met vaste jaarlijkse vergoedingen voor enkele bijzondere functies in de vorm van beschikbaarheidsbijdragen.⁴ De invoering van de prestatiebekostiging valt samen met de invoering van een vereenvoudigde productstructuur voor het DBC systeem. Voor de circa 30.000 DBC's zijn per 2012 circa 4.400 DBC-zorgproducten (DOT's) in de plaats gekomen.

C2c *Transitiebedragmodel*

De overgang van budgetbekostiging naar prestatiebekostiging brengt financiële en uitvoeringsrisico's met zich mee voor zowel instellingen en verzekeraars als de overheid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere omzetrisico's en systeemrisico's. Systeemrisico's zijn de risico's die samenhangen met de technische verandering van het bekostigingssysteem. Reguliere omzetrisico's zijn gebruikelijke omzetverschuivingen, bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen van patiëntenstromen. In de brief 'zorg die loont' bespreekt de minister haar plannen voor een overgangsregeling voor een periode van twee jaar (2012 en 2013).⁵ Als overgangsregeling kiest de minister voor een 'transitiebedragmodel'. De overgangsregeling moet voorkomen dat als gevolg van de systeemrisico's ziekenhuizen in financiële problemen komen dan wel dat de macro-uitgaven onbedoeld stijgen. Reguliere omzetstijgingen en -dalingen blijven onder het overgangsmodel wel mogelijk.

C2d *Bestuurlijk Hoofdlijnenakkoord*

Gelijktijdig aan de overgang naar de prestatiebekostiging komen de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en het Ministerie van VWS op 4 juli 2011 een bestuurlijk hoofdlijnenakkoord 2012-2015 overeen waarin afspraken gemaakt worden over de structurele uitgavengroei en een doorontwikkelagenda voor de transitiejaren.

³ Uitzonderingen zijn onder andere longrevalidatie en epilepsie.

⁴ Bijvoorbeeld voor traumazorg en post mortem orgaanuitname bij donoren.

⁵ Brief 'zorg die loont' van minister van VWS aan Tweede Kamer van 14 maart 2011, kenmerk CZ-IPZ3056686 (Kamerstukken II, 2010/11, 32620, nr. 6).

C3 Beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg

C3a *Wet marktordening gezondheidszorg*

Op basis van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) kan de NZa tarieven vaststellen voor bepaalde prestaties. De Wmg bevat geen materiële normen voor de vast te stellen prestaties en tarieven. De materiële normering is vervat in de door de NZa vastgestelde beleidsregels.⁶ De Minister van VWS kan aan de NZa algemene aanwijzingen geven over de onderwerpen waarover de NZa beleidsregels kan vaststellen.

C3b *Aanwijzing overgang naar prestatiebekostiging*

Op 21 juli 2011⁷ ontvangt de NZa de aanwijzing van de Minister van VWS om van de bekostiging middels 'functiegerichte budgettering' zorgvuldig over te gaan naar de prestatiebekostiging. In de aanwijzing draagt de minister de NZa onder meer op voor de jaren 2012 en 2013 ambtshalve per zorgaanbieder een vaste grens voor de som van tarieven in het (oude) A-segment vast te stellen. Het is de ziekenhuizen niet toegestaan deze vaste grens te overschrijden.

C3c *Voorgenomen beleidsregel*

Op basis van de aanwijzing publiceert de NZa op 30 augustus 2011 een voorgenomen Beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg (BR/CU-2037). Deze voorgenomen beleidsregel is opgesteld met inachtneming van het verantwoordingsdocument⁸ dat door de NZa is opgesteld na een consultatie van de sector over de veranderingen die vanaf 2012 ontstaan. In dit document is uiteengezet hoe de overgang van de functiegerichte budgettering naar de prestatiebekostiging binnen de medisch specialistische zorg wordt uitgevoerd. Op 1 september 2011 brengt de NZa de inhoud van het transitie-model nader onder de aandacht van de ziekenhuizen, zorgverzekeraars en brancheorganisaties door middel van een circulaire (CI/11/28c 11D0031624).

C3d *Wetswijziging*

De voorgenomen beleidsregel kon pas van kracht worden als de wetswijziging van de Wmg op 1 januari 2012 had plaatsgevonden. Met deze wijziging is de NZa bevoegd geworden een vaste grens vast te stellen voor de som van de tarieven voor de betrokken prestaties.⁹ Deze bevoegdheid is ingevoerd om de kosten van de gezondheidszorg beter beheersbaar te maken.¹⁰ De NZa is daarnaast per 1 januari 2012 bevoegd een beschikbaarheidsbijdrage vast te stellen.¹¹

⁶ Artikel 57 Mwg.

⁷ Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 juli 2011, MC-U-3072825. Staatscourant 29 juli 2011, nr. 13950.

⁸ Verantwoordingsdocument Invoering prestatiebekostiging medisch specialistisch zorg; uitwerking van implementatie per 2012, juli 2011 (www.nza.nl).

⁹ Artikel 50 lid 2 Wet marktordening gezondheidszorg.

¹⁰ Kamerstukken II 2009/10, 32 393, nr. 3.

¹¹ Wetsvoorstel Aanvulling instrumenten bekostiging Wet marktordening gezondheidszorg.

Deze bijdrage maakt bekostiging van zorgaanbieders mogelijk voor activiteiten en voorzieningen ten behoeve van de beschikbaarheid van vormen van zorg:

- a. waarvan de kosten voor de afzonderlijke prestaties niet of niet geheel zijn toe te rekenen naar of in rekening te brengen zijn aan individuele zorgverzekeraars of verzekerden, of*
- b. waarbij een toerekening van de kosten naar tarieven marktverstoring zou werken, en*
- c. die niet op andere wijze worden bekostigd.*

Nadat de wetwijziging van kracht is geworden, stelt de NZa de beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg vast (BR/CU-2061).¹²

C3e *Aanwijzing beschikbaarheidsbijdragen*

Op 21 december 2011¹³ en 12 december 2012¹⁴ ontvangt de NZa een aanwijzing van de minister voor het verlenen van een beschikbaarheidsbijdrage aan instellingen die onder het transitie-model vallen. De beschikbaarheidsbijdragen zijn bedoeld voor ziekenhuizen die als het gevolg van de invoering van de prestatiebekostiging in 2012 en 2013 een lagere omzet ontvangen. Deze instellingen krijgen door de beschikbaarheidsbijdrage de kans hun exploitatie aan te passen zonder dat de levering van zorg in gevaar wordt gebracht.

C3f *Voorlopige en definitieve vaststelling*

In het periodiek bestuurlijk overleg van 7 februari 2013 tussen de partijen betrokken bij het bestuurlijk hoofdlijnenakkoord 2012-2015 werpen partijen bedenkingen op tegen de eenmalige vaststelling van de vaste grens per instelling. Partijen komen met het ministerie van VWS overeen dat de vaststelling van het transitiebedrag, dat met de vaste grens wordt berekend, in twee fasen zal plaatsvinden. Met deze afspraak willen de partijen die deelnemen aan het bestuurlijk overleg een deel van geconstateerde knelpunten, zoals de beoordeling van het onderhanden werk, wegnemen. De Minister van VWS heeft de NZa gevraagd deze afspraken te volgen.¹⁵ In overeenstemming met dit verzoek heeft de NZa de vaststelling opgesplitst in een voorlopige vaststelling in 2013 en een definitieve vaststelling in 2014. Deze gesplitste vaststelling heeft de NZa neergelegd in een gewijzigde Beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg (BR/CU-2107): hierna de beleidsregel.¹⁶

C4 Transitiemodel: De zorg die onder het model valt

¹² Aan het veld bekend gemaakt met circulaire van 23 december 2011 (CI/11/55c 11D0057761).

¹³ Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 december 2011, MC-3098541. Staatscourant 24 januari 2012, nr. 128.

¹⁴ Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 12 december 2012, MC-U-3147126. Staatscourant 24 december 2012, nr. 26978.

¹⁵ Brief van 26 april 2013 met het kenmerk 113209-102820-CZ.

¹⁶ Bekend gemaakt met circulaire CI/13/9c van 11 februari 2013.

C4a *Aanwijzing*

In de aanwijzing van de minister van 21 juli 2011 staat opgenomen dat onder het transitie­model vallen: die (delen van de) zorg in de zin van de Zorgverzekeringwet die in 2011 zou hebben behoord tot het A-seg­ment en bekostigd zou zijn op basis van de beleidsregels van de zorg­autoriteit met betrekking tot functiegerichte budgettering. Het transitie­model kent daarmee als uitgangspunt de bekostigingssystematiek (en dus de A- en B-seg­mentverdeling) zoals deze in 2011 van kracht was.

C4b *Tabel zorgprestaties onder transitie­model (kruisjestabel)*

Ter uitvoering van de aanwijzing diende de NZa een tabel op te stellen waaruit blijkt welk zorgproduct in welk segment is ingedeeld. Dit omdat in 2012 het B-seg­ment is uitgebreid naar 70% en de DOT's zijn ingevoerd. Voor elk zorgproduct (DOT) moest worden aangegeven of dit zorgproduct wel of niet onder het transitie­model valt. Omdat er geen één-op-één conversie van DBC's naar DOT mogelijk is, heeft de NZa gekozen om geen conversietabel te hanteren, maar een tabel waarmee elke DOT gelabeld is: binnen of buiten transitie­model. Dit is de "tabel zorgprestaties onder transitie­model". Deze oplossing is op 12 juli 2011 in een technisch overleg aan de brancheorganisaties voorgelegd. De tabel is onderdeel van de Beleidsregel Prestaties en tarieven medisch specialistische zorg (BR/CU-2035).¹⁷ In het veld wordt deze tabel omschreven als de kruisjestabel. De NZa spreekt daarom hierna ook van de kruisjestabel.

Om te komen tot de kruisjestabel heeft de NZa een onderscheid gemaakt tussen de overloop-DBC's 2011-2012 (DBC's die in 2011 zijn geopend en in 2012 zijn gesloten) en de DOT's die in 2012 gelden. Van deze zorgproducten heeft de NZa de volgende, onder respectievelijk buiten het transitie­model geschaard:

Overloop-DBC's 2011-2012:

- DBC-A Betreft het oude A-seg­ment. Hiervoor gelden vaste tarieven. Deze vallen onder het transitie­model.
- DBC-B Betreft het oude B-seg­ment. Hiervoor gelden vrije tarieven. Deze vallen buiten het transitie­model.

DOT's 2012:

- DOT A Betreft het nieuwe A-seg­ment waarvoor maximum-prijzen gelden. Deze vallen onder het transitie­model.
- DOT-B-oud Deze DOT's vallen buiten het transitie­model.
- DOT-B-nieuw Deze DOT's vallen onder het transitie­model.

¹⁷ Deze beleidsregel is achtereenvolgend vervangen door de beleidsregels met de kenmerken: BR/CU-2045, BR/CU-2076, BR/CU-2078, BR/CU-2081, BR/CU-2102, BR/CU-2104, BR/CU-2108, BR/CU-2111, BR/CU-2121, BR/CU-2130 en BR/CU-2125. De kruisjestabel is in de latere beleidsregels niet gewijzigd.

C4c *De (kruisjes)tabel voor DOT-B*

Voor de indeling van de DOT's in DOT-B-oud of DOT-B-nieuw is door de NZa gekozen voor een financiële benadering, ten opzichte van een zorginhoudelijke benadering. De NZa heeft aangesloten bij de omvang (in €) van de omzet in het oude B-segment (34%).

Van de totale DOT's die in 2012 onder het B-segment vallen zijn alle DOT's gefilterd waarvan kon worden vastgesteld dat de omzet hiervan onder de DBC-systematiek in 2011 ook volledig tot het B-segment behoorden. Deze groep omvatte ongeveer 1/3 van de totale omzet in het DOT-B-segment (284 zorgproducten). Deze groep bevat daarmee automatisch producten die 100% zorginhoudelijk aansluiten bij het B-segment 2011.

Van de resterende DOT's is gekeken welk aandeel van de omzet (macro) uit het B-segment komt. Dit is gebeurd op basis van destijds beschikbare gegevens van DBC-Onderhoud. De DOT's zijn vervolgens gerangschikt op het percentage waarmee zij (macro) tot het B-segment behoorden in 2011. De NZa heeft de DOT's met de hoogste B-segmentpercentages uit het transitie-model gehaald totdat de 34% van het totaal aan DOT's was bereikt. Ook deze producten komen, via de gekozen benadering, voor een groot deel (echter niet 100%) zorginhoudelijk overeen met het B-segment in 2011. De resterende DOT's zijn als DOT-B-nieuw onder het transitie-model geschaard.

In totaal zijn van de DOT's die in 2012 tot het B-segment behoren 687 DOT's aangemerkt als DOT-B-oud (en daarmee buiten het transitie-model geplaatst). De resterende DOT's B-segment 2012 vallen wel onder het transitie-model.

C4d *Gevolgen van de (kruisjes)tabel op instellingsniveau*

Per instelling kan de omvang van het gedefinieerde 'oude' B-segment bij toepassing van de lijst afwijken ten opzichte van het eigen B-segment van 2011. Een voorbeeld: DOT X kan zorg omschrijven die overeenkomt met twee DBC's die onder het A-segment vielen en 2 DBC's die onder het B-segment vielen. Dat betekent ook dat DOT X, afhankelijk van de productmix van het ziekenhuis, voor het ene ziekenhuis grotendeels een herkomst kan hebben in het oude A-segment, en voor het andere ziekenhuis in het oude B-segment. In een circulaire van 1 september 2011¹⁸ heeft de NZa er daarom op gewezen dat, binnen de kaders van de beleidsregel, op lokaal niveau desgewenst een budgetaanpassing in het schaduwbudget kan worden afgesproken. Dit kan conform beleid door middel van een schoning of ophoging van de parameters, waarbij de grens ligt bij de gerealiseerde productie. Er mogen in het schaduwbudget geen hogere aantallen dan de gerealiseerde productie worden opgevoerd.

C5 Transitiemodel: De berekening van de vaste grens en het transitiebedrag

¹⁸ Circulaire van 1 september 2011 (CI/11/28c).

C5a *Transitiebedrag*

Door de NZa wordt (per instelling) een transitiebedrag vastgesteld. Dit bedrag wordt eerst voorlopig, en later definitief vastgesteld. Dit bedrag kan zowel positief als negatief zijn.

Het transitiebedrag is het verschil tussen de omzet onder de prestatiebekostiging en de omzet die behaald zou zijn onder de oude budgetteringssystematiek (het schaduwbudget). Hierbij sluit de NZa aan bij de omzet uit één boekjaar; namelijk het jaar 2012.

Transitiebedrag = schaduwbudget – omzet uit prestatiebekostiging.

C5b *Verrekenbedrag*

Per transitiejaar wordt het transitiebedrag grotendeels verrekend. De NZa stelt het verrekenbedrag per instelling vast door het transitiebedrag te vermenigvuldigen met een verrekenfactor. Voor het jaar 2012 95% en voor het jaar 2013 70%. De uitkomst van de verrekening wordt het verrekenbedrag genoemd. Ook de verrekenbedragen kunnen zowel positief als negatief uitvallen.

Verrekenbedrag = transitiebedrag * verrekenfactor (0.70 of 0.95).

C5c *Vaste grens*

Per instelling stelt de NZa een vaste grens in de zin van artikel 50, tweede lid, onder a Wmg vast. De vaste grens is gelijk aan de omzet uit de prestatiebekostiging (van de zorgproducten die onder het transitie-model vallen) plus het verrekenbedrag.¹⁹

C5d *Negatief verrekenbedrag*

Als het verrekenbedrag negatief is, betekent dit dat de vaste instellingsgrens is overschreden. De instelling heeft in een dergelijk geval een te hoge gerealiseerde omzet uit de prestatiebekostiging. Het is zorgaanbieders verboden van een door de NZa vastgestelde grens af te wijken.²⁰ Wanneer een zorgaanbieder de grens toch overschrijdt, verplicht de NZa die zorgaanbieder door middel van een aanwijzing een bedrag ter hoogte van de overschrijding af te dragen aan het Zorgverzekeringsfonds.²¹

C5e *Positief verrekenbedrag*

Als de verrekenbedragen positief zijn, betekent dit dat de instelling een lagere omzet uit de prestatiebekostiging heeft behaald dan dat zij onder de functiegerichte budgettering zou hebben verkregen.

¹⁹ Beschikking Transitiebedrag 14 december 2011 TB/CU 2004-01 en Beschikking Transitiebedrag 27 november 2012 TB/CU 2008-01.

²⁰ Artikel 35 lid 7 aanhef en onder a Wmg.

²¹ art. 76 lid 2 Wmg

Deze instellingen worden door de NZa aangewezen als belast met een dienst van algemeen economisch belang als bedoeld in artikel 106, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese unie en/of belang als bedoeld in Protocol nr. 26 bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.²² Voor deze instellingen acht de NZa het van belang dat de levering van de zorg niet als het gevolg van de verandering in de bekostigingssystematiek in gevaar komt. De instellingen ontvangen een subsidie in de vorm van een beschikbaarheidsbijdrage tot de hoogte van de positieve verrekenbedragen. Het bedrag kan door de instelling in rekening worden gebracht bij het Zorginstituut Nederland (voorheen College van Zorgverzekeringen) voor uitkering uit het Zorgverzekeringsfonds.

C6 Formulier Vaststelling Transitiebedrag 2012

C6a *Informatieverplichting*

Voor de berekening van het transitiebedrag heeft de NZa een informatieverplichting op grond van artikel 36, derde lid en de artikelen 62 jo. 68 Wmg aan de instellingen opgelegd.²³ Instellingen dienden volgens de beleidsregel die begin 2013 van kracht was en de Regeling NR/CU-233 uiterlijk 1 juni 2013 een formulier Vaststelling Transitiebedrag 2012 bij de NZa aan te leveren ten behoeve van de vaststelling van de voorlopige verrekenbedragen.²⁴ Met het formulier moeten de instellingen opgave doen van de omzet uit de prestatiebekostiging en het schaduwbudget. Op verzoek van NVZ, NFU en ZN heeft de NZa deze indieningstermijn verschoven naar 1 september 2013.²⁵ De nieuwe indieningstermijn is door de NZa neergelegd in de gewijzigde Beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg (BR/CU-2107).

Voor de vaststelling van het definitieve transitiebedrag en de daaruit voortvloeiende definitieve verrekenbedragen moeten de instellingen op 1 september 2014 wederom een formulier Vaststelling Transitiebedrag aanleveren. Als in deze beslissing wordt gesproken over het formulier Vaststelling Transitiebedrag wordt daarmee het formulier bedoeld ten behoeve van de voorlopige vaststelling.

C6b *Tweezijdig ondertekend formulier*

Uitgangspunt is dat de opgave mede door de zorgverzekeraars wordt gedaan (tweezijdig).

²² Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 december 2011, MC-3098541. Staatscourant 24 januari 2012, nr. 128.

²³ Regeling Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg (NR/CU-233), per 1 september 2013 vervangen door NR/CU-236.

²⁴ Regeling Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg (NR/CU-233).

²⁵ Circulaire CI/13/21c van 24 mei 2013.

C6c *Één eenzijdig ondertekend formulier*

Indien de NZa het formulier alleen van de instelling ontvangt geeft de NZa de zorgverzekeraars vier weken de tijd om alsnog tot een tweezijdige opgave te komen of een reactie te geven op de eenzijdige indiening van de zorgaanbieder. Ontvangt de NZa geen reactie dan wordt uitgegaan van de eenzijdige opgave van de instelling.

C6d *Twee eenzijdig ondertekende formulieren*

In het geval dat de NZa twee eenzijdige opgaven ontvangt (één van de aanbieder en één van de verzekeraar) verwerkt de NZa de per parameter laagst ingediende opgave. De NZa kan anders besluiten op basis van de beleidsregel of bijzondere omstandigheden.

C6e *Centraal Team Zorgverzekeraars*

De NZa is in het Bestuurlijk Overleg van 13 juni 2013 tussen de partijen die betrokken zijn bij het Hoofdlijnenakkoord op de hoogte gebracht dat ZN met de NFU en NVZ heeft afgesproken dat de zorgverzekeraars de formulieren gezamenlijk afhandelen.²⁶ Het team dat de formulieren bekijkt namens de zorgverzekeraars bestaat uit verschillende medewerkers van de individuele zorgverzekeraars en werkt onder begeleiding van de brancheorganisatie ZN. Het team staat bekend als het 'Centraal Team'. Op 11 juni en 25 augustus 2014 heeft de NZa machtigingen van het Centraal Team ontvangen waaruit blijkt dat zij de zorgverzekeraars vertegenwoordigen in het kader van de aanlevering van de formulieren ter vaststelling van het transitiebedrag alsmede in de onderhavige bezwaarprocedure.

C7 De omzet uit de prestatiebekostigingC7a *Berekenen van de omzet*

Onder de prestatiebekostiging is de omzet van een zorgaanbieder gelijk aan de prijs per (zorg)prestatie en het aantal keer (volume) dat hij deze prestatie levert. Over de prijs en het volume maken de zorgaanbieders met de zorgverzekeraars afspraken. Artikel 11 van de beleidsregel bepaalt dat de omzet uit de prestatiebekostiging voor het jaar 2012 gelijk is aan de som van:

- (1) Tariefopbrengst DBC-A die overlopen uit 2011, minus het onderhanden werk per ultimo 2011;
- (2) Tariefopbrengst DOT-Bnieuw voor producten geopend en gesloten in jaar 2012;
- (3) Onderhanden werk DOT-Bnieuw voor producten geopend in 2012 en gesloten in 2013
- (4) Tariefopbrengst DOT-A2012 voor producten geopend en gesloten in 2012;
- (5) Onderhanden werk DOT-A2012 voor producten geopend in 2012 en gesloten in 2013;

²⁶ Memo ZN aan Bestuurlijk overleg Hoofdlijnenakkoord van 7 juni 2013 met het kenmerk N-13-7075mred1.

C7b *Handreiking omzetverantwoording*

Begin 2013 blijkt dat de financiële verantwoording over de omzet van 2012 door verschillende elementen complexer is dan in voorgaande jaren. VWS merkt op dat het bepalen van de omzetbepaling wegens bijvoorbeeld nieuwe contractvormen (zoals aanneemsommen) tot problemen leidt.²⁷ Dit leidt ertoe dat de NFU en NVZ in overleg met ZN, OMS, ZKN, NZa en (de vertegenwoordigers van) de accountants het document 'Handreiking omzetverantwoording 2012' opstellen. Uit dit document volgen richtlijnen hoe de instellingen in hun jaarrekening met verschillende omzetelementen moeten omgaan. De NZa heeft bij het tot stand komen van de handreiking erop toegezien dat de inhoud van de handreiking in overeenstemming is met de NZa-regelgeving. De NZa heeft in haar circulaire van 11 februari 2013 bevestigd dat de handreiking een juiste aanvulling en toelichting op de NZa beleidsregels en nadere regels betreft.²⁸

C8 De omzet uit de oude budgetteringssystematiek (schaduwbudget)

De hoogte van het schaduwbudget wordt opgebouwd uit vier categorieën kosten: beschikbaarheidskosten, capaciteitsgebonden kosten, productiegebonden kosten en kapitaallasten. Dit betekent dat de NZa de systematiek van budgetopbouw en –vaststelling, zoals deze van toepassing was in 2011, continueert voor de vaststelling van het schaduwbudget 2012.

In tegenstelling tot 2011 is er bij de vaststelling van het schaduwbudget geen sprake van productieafspraken vooraf, waarover na de sluiting van het boekjaar een nacalculatie plaatsvindt. Onder het transitie-model wordt alleen op het moment van afloop van het boekjaar (2012) een schaduwbudgetopgave van de instellingen (en de zorgverzekeraar) gevraagd. Het is voor instellingen en zorgverzekeraars echter onverminderd mogelijk om al voorafgaand aan – dan wel gedurende – het boekjaar afspraken te maken over het (schaduw)budget. Dit wordt door de NZa alleen niet voorgeschreven. Het beleid van de NZa biedt de ruimte om dergelijke afspraken uit het lokaal overleg over volume-eenheden mee te nemen bij de vaststelling van het schaduwbudget.²⁹ Voor de vaststelling van het schaduwbudget 2012 worden deze volume-eenheden vermenigvuldigd met de in artikel 48 van de beleidsregel opgenomen parameterwaarden. Deze parameterwaarden zijn gelijk aan die van 2011, zij het geïndexeerd.

Overigens kunnen ook componenten die niet in de Beleidsregel voorkomen, maar wel structureel in het budget opgenomen zijn, in het schaduwbudget worden meegenomen.³⁰

²⁷ Brief van VWS van 8 februari 2013 met het kenmerk CZ-3154516.

²⁸ Circulaire van 11 februari 2013 (CI/13/9c).

²⁹ Paragraaf 47.2 van de Beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg, BR/CU-2107.

³⁰ Paragraaf 13 van de Beleidsregel Transitie Bekostigingsstructuur Medisch specialistische zorg (BR/CU-2107.)

D. BEOORDELING VAN HET BEZWAAR

De NZa heeft op basis van twee eenzijdige formulieren aan het ziekenhuis twee beschikkingen afgegeven met positieve verrekenbedragen. Voor 2012: € [vertrouwelijk] en voor 2013: € [vertrouwelijk]. In totaal ontvangt het ziekenhuis € [vertrouwelijk] van het Zorgverzekeringsfonds.

Dit is € [vertrouwelijk] minder dan de zorgaanbieder in haar formulier had opgegeven en € [vertrouwelijk] minder dan de zorgverzekeraars in hun formulier hebben opgegeven.

Het bezwaar is gericht tegen het schaduwbudget.

D1 Tabel zorgprestaties onder transitie­model (kruisjestabel)

Bezwaarde voert aan dat de toepassing van de kruisjestabel een negatief effect heeft voor het schaduwbudget van bezwaarde van € [vertrouwelijk]. Bezwaarde verzoekt de NZa de berekening van het transitie- en verrekenbedrag hier op aan te passen.

De NZa kan bezwaarde hierin niet volgen.

D1a *Keuze voor een landelijk model*

De NZa vond het belangrijk een regel op te stellen die op alle ziekenhuizen uniform van toepassing is. Dit maakt dat voor alle ziekenhuizen het transitie­model op dezelfde zorg (omschreven in DOT) van toepassing is. Bovendien draagt een landelijk uniforme segmentindeling bij aan de uitvoerbaarheid van het transitie­model (zorginkoop, en onderhandelingen over het schaduwbudget) en de controleerbaarheid van de opgave in het formulier. Bij een individuele tabel per ziekenhuis was dit niet het geval geweest.

D1b *Keuze voor de financiële benadering*

De NZa heeft daarnaast gekozen om de lijst van de zorg die onder het transitie­model valt vast te stellen aan de hand van een financiële benadering in plaats van een zorginhoudelijke benadering. Bij een financiële benadering wordt er gekeken naar de omzet (prijs en volume) die een bepaalde DOT heeft, door te kijken naar de omzet die de DBC's waaruit de DOT is opgebouwd onder het oude A-segment en het oude B-segment hadden. Bij een zorginhoudelijke benadering wordt gekeken naar de aantallen DBC's uit het oude A-segment en het oude B-segment waaruit een DOT zorginhoudelijk bestaat.

Omdat onder het transitie­model gekeken wordt naar omzetschommelingen die het gevolg zijn van de overgang naar de prestatiebekostiging is het voor de NZa van belang om zo nauwgezet mogelijk aan te sluiten bij de omzet die in 2011 bestond. Dit om dubbele bekostiging én afroming van de omzet van het oude vrije B-segment onder het transitie­model zo veel mogelijk te voorkomen. Met een financiële benadering wordt de omzet die op macroniveau in 2011 tot het B-segment behoorde buiten het transitie­model gehouden.

De NZa is daarbij uitgegaan van een B-segment van 34% gekoppeld aan een omvang oud B-segment van € 3,2 miljard. De brancheorganisaties hebben bij de totstandkoming van de tabel ingestemd met deze grens.

De NZa stelt overigens vast dat ook zorginhoudelijk de tabel op grote delen overeenkomt met de DBC verdeling uit het oude A- en B-segment. Dit geldt zowel voor de DOT A als het gedeelte DOT-B-oud dat voor 100% zijn weerslag vindt in het oude B-segment (1/3 van de DOT's B-segment die buiten het transitie-model vallen). De NZa is daarom van oordeel dat zoveel als redelijkerwijs mogelijk wordt aangesloten bij het oude stelsel.

D1c *Ongunstige uitwerking voor individuele instellingen*

De NZa heeft er bewust voor gekozen geen hardheidsclausule in haar beleidsregel op te nemen. Het generieke karakter van de kruisjestabel verzet zich hiertegen. Een hardheidsclausule had de kruisjestabel feitelijk weer ongedaan gemaakt. Dit beschouwt de NZa als onwenselijk. De NZa heeft er daarbij ook rekening mee gehouden dat het knelpunt dat door de instelling wordt ervaren niet alleen in het schaduwbudget gecompenseerd kan worden, maar ook bijvoorbeeld in de prijsafspraken in het B-segment. Het is voor de NZa niet inzichtelijk of in de prijsafspraken bij ziekenhuizen met deze effecten rekening is gehouden. Bezwaarde heeft dat voor haar geval ook niet verder onderbouwd.

Een landelijke kruisjestabel, die is gebaseerd op een landelijke omzet, sluit niet één op één aan bij de productiesamenstelling van individuele instellingen. Dat de productiesamenstelling voor een individueel ziekenhuis in 2011 anders was dan onder de kruisjestabel tot uiting komt is met andere woorden inherent aan het beleid. Dit op zichzelf maakt het beleid om de reeds hierboven uiteengezette redenen echter niet onredelijk.

De NZa merkt ten slotte op dat het beleid van de NZa er niet aan in de weg staat om, als de toepassing van de kruisjestabel door een ziekenhuis en de zorgverzekeraars als groot knelpunt wordt ervaren, op lokaal niveau desgewenst (binnen de ruimte die de beleidsregel het lokaal overleg biedt) hiervoor een budgetaanpassing in het schaduwbudget af te spreken.³¹ Dit kan conform beleid door middel van een schoning of ophoging van de parameters, waarbij de grens ligt bij de gerealiseerde productie. Er mogen in het schaduwbudget geen hogere aantallen dan de gerealiseerde productie (op basis van de kruisjestabel) worden opgevoerd. Deze afspraken kunnen daarnaast worden neergelegd in de specialisteneenheden en de LPT. Ook binnen deze posten bestaat ruimte voor de zorgverzekeraar en de zorgaanbieder om instellingspecifieke afspraken te maken.

Door bezwaarde wordt aangevoerd dat een dergelijke afspraak met de zorgverzekeraars is gemaakt, maar dat deze door het Centraal Team is geblokkeerd. Bezwaarde heeft daarnaast aangevoerd dat de NZa het eenzijdig door de verzekeraars ingediende formulier niet mee had mogen nemen in haar besluitvorming omdat deze buiten de beleidsregel gestelde termijn is ingediend.

³¹ Circulaire 1 september 2011, CI/11/28c 11D0031624.

De NZa oordeelt hierover als volgt.

D1d *Gefaseerde vaststelling van het transitiebedrag*

Conform het beleid zoals dat oorspronkelijk door de NZa was opgesteld zou het transitiebedrag in één vaststellingronde worden bepaald. Door de partijen betrokken bij het bestuurlijk hoofdlijnenakkoord 2012-2015 is met het ministerie van VWS overeengekomen dat de vaststelling van het transitiebedrag in twee fasen in plaats van één fase zal plaatsvinden, door middel van een voorlopige vaststelling gevolgd door een definitieve vaststelling. De NZa heeft op verzoek van het ministerie van VWS haar beleid anno 2013 hierop aangepast. Conform dit gewijzigde beleid van de NZa was de zorgaanbieder verplicht om voor 1 september 2013 het formulier Vaststelling Transitiebedrag 2012 bij de NZa aan te leveren ten behoeve van de voorlopige vaststelling van het transitiebedrag. Voor 1 september 2014 dient het ziekenhuis het formulier Definitieve Vaststelling Transitiebedrag 2012 bij de NZa aan te leveren ten behoeve van de definitieve vaststelling van het transitiebedrag.

D1e *Beleid ten aanzien van de opgaven*

Het uitgangspunt van het beleid van de NZa is dat het indienen in overeenstemming met de verzekeraars tweezijdig gebeurt. Wanneer de NZa een eenzijdige opgave van de zorgaanbieder ontvangt stelt zij de zorgaanbieders en zorgverzekeraars in de gelegenheid om binnen vier weken alsnog overeenstemming te bereiken. De NZa vraagt de verzekeraars gelijktijdig om, wanneer geen overeenstemming wordt bereikt, een reactie te verstrekken op de eenzijdige indiening van de zorgaanbieder. Wanneer de NZa geen tweezijdige opgave in de gestelde termijn ontvangt dan gaat de NZa uit van de eenzijdige opgave van de zorgaanbieder.

Het beleid bepaalt verder dat in het geval de NZa twee eenzijdige opgaven ontvangt, de NZa per parameter de laagst ingediende aanvraag verwerkt. Op basis van de beleidsregel of bijzondere omstandigheden kan de NZa van deze regel afwijken.

D1f *Centraal Team*

In het Bestuurlijk Overleg tussen de partijen betrokken bij het Bestuurlijk Hoofdlijnenakkoord is besloten als extra stap in de procedure een controle van alle aanvragen en bijbehorende formulieren te laten uitvoeren door een centraal controleteam van ZN. De brancheorganisaties van de ziekenhuizen hebben zich hiermee akkoord verklaard. De NZa is geen partij bij dit besluit geweest, maar heeft als deelnemer aan het Bestuurlijke Overleg geen bezwaren geuit tegen het inbouwen van deze stap in de procedure.

Het Centraal Team had de insteek voor 1 september de formulieren gezamenlijk bij de NZa in te dienen. In de praktijk is gebleken dat het instellen van het Centraal Team tot vertraging in de procedures heeft geleid. Het Centraal Team bleek niet in staat de formulieren voor de zorgverzekeraars binnen de gebruikelijke termijn bij de NZa in te dienen.

D1g *Besluit om later ingediende opgaven mee te nemen in de besluitvorming*

Deze omstandigheid (het instellen van een Centraal Team en de vertraging die dit heeft opgeleverd in het aanleveren van de formulieren) was voor de NZa niet voorzienbaar. De NZa heeft, na een afweging van de belangen van alle bij het besluit betrokken partijen en het Bestuurlijk Overleg in ogenschouw nemend, besloten om in afwijking van haar beleid ook na 1 september 2013 bij de NZa binnengekomen een- en tweezijdige aanvragen in behandeling te nemen. De NZa is mede tot dit besluit gekomen omdat de ingediende formulieren op een voorlopige vaststelling zagen van ambtshalve door de NZa te nemen besluiten. Het zou onzorgvuldig zijn geweest om gegevens bij de voorlopige vaststelling buiten beschouwing te laten, terwijl deze bij de definitieve vaststelling wel mee worden gewogen.

D1h *Geen wijziging van de beleidsregel*

Zoals bezwaarde heeft aangevoerd had de NZa toen zij geconfronteerd werd met de late aanlevering van de formulieren door het Centraal Team haar beleidsregel ten aanzien van de reactietermijn voor de zorgverzekeraars aan kunnen passen. De NZa heeft dit om twee redenen niet gedaan.

Ten eerste was op het moment dat de NZa geconfronteerd werd met de te late indiening van de formulieren door de zorgverzekeraars de indienings- en reactietermijn reeds verstreken. Het met terugwerkende kracht wijzigen van de beleidsregel zou op dat moment niet meer rechtszekerheid voor de ziekenhuizen bieden. Ten tweede vindt de definitieve vaststelling van het transitiebedrag plaats op basis van de dezelfde bepalingen uit dezelfde beleidsregel. De NZa zal bij de definitieve vaststelling in beginsel niet afwijken van haar beleid. Het Centraal Team heeft inmiddels voorzorgsmaatregelen kunnen treffen om ten behoeve van de definitieve vaststelling wel de termijnen te halen. Er was daarom voor de NZa geen reden haar beleid op dit punt te wijzigen.

D1i *Opgaven in casu van bezwaarde*

De NZa heeft vastgesteld een eenzijdig formulier van de zorgaanbieder te hebben ontvangen. Op 6 september heeft de NZa de verzekeraar aangeschreven. De NZa heeft vervolgens op 29 oktober 2013 een eenzijdig ingediend formulier van de verzekeraar ontvangen. Dit is buiten de gestelde reactietermijn van vier weken.

Allereerst merkt de NZa op dat de veronderstelling van bezwaarde, dat de afwijzing van de in het bezwaar genoemde materiele posten alleen het gevolg is van de eenzijdige indiening van de verzekeraars, op een verkeerde aanname is gebaseerd en onjuist is. De NZa heeft deze posten afgewezen omdat zij in strijd met het beleid van de NZa zijn bevonden. In de onderhavige heroverweging is er voor de NZa geen reden om hier anders over te oordelen. Hieronder wordt dit nader toegelicht.

De NZa stelt vast dat bezwaarde twee posten heeft opgevoerd onder de overige mutaties ter correctie van de kruisjestabel. Zoals hierboven vermeld is het binnen het beleid van de NZa mogelijk dat de zorgaanbieder met de zorgverzekeraar de ruimte gebruikt die de beleidsregel het lokaal overleg biedt om afspraken te maken over eventueel geconstateerde knelpunten. De grens die daarbij geldt is dat de daadwerkelijk gerealiseerde parameters (op grond van de kruisjestabel) niet overschreden mogen worden. Daarnaast is de LPT gemaximeerd op 5% van het productiegebonden deel van het schaduwbudget van het ziekenhuis. Het beleid staat niet toe dat bovenop deze ruimte een los bedrag wordt afgesproken teneinde het schaduwbudget op een hoger niveau te krijgen dan op basis van de beleidsregel is toegestaan.

De NZa kan uit de door bezwaarde overgelegde bewijsstukken niet afleiden dat tussen bezwaarde en de zorgverzekeraar een uitdrukkelijke overeenstemming bestond over een andere invulling van de LPT en specialisteneenheden dan die opgave die door de zorgverzekeraars en het Centraal Team is gedaan. Dat bezwaarde een losse post met de zorgverzekeraars is overeengekomen buiten de ruimte die de beleidsregel het lokaal overleg biedt, komt voor rekening en risico van bezwaarde.

D1j *Bijzondere omstandigheden*

Een uitzondering op het hiervoor weergegeven beleid is niet mogelijk behoudens de situatie dat de bijzondere omstandighedentoets ex artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht (Awb) daartoe noodzaakt. Een bestuursorgaan wijkt, ingevolge artikel 4:84 Awb, van een beleidsregel af als sprake is van bijzondere omstandigheden en bij onverkorte toepassing van de beleidsregel dit voor één of meer bezwaarden gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.

Bij de beoordeling, of afwijking van het beleid genoodzaakt is, stelt de NZa voorop dat het transitie-model een integraal model is dat op onderdelen voor- en nadelen kan hebben voor een ziekenhuis. Of de indeling van de kruisjestabel ongunstig uitvalt, hangt niet alleen samen met de segmentverdeling, maar ook met de prijsafspraken die een ziekenhuis met de verzekeraars heeft gemaakt. Een kleiner schaduwbudget hoeft niet per definitie nadelig te zijn als de zorg die buiten het transitie-model valt gunstig is geprijsd. Daarnaast hoeft de zorg die niet in het schaduwbudget wordt meegenomen ook niet onder de omzet uit de prestatiebekostiging opgevoerd te worden. De kruisjestabel kan anders gesteld wegens meerdere aspecten zowel gunstig als ongunstig uitvallen voor een individuele instelling.

Afwijking van de beleidsregels komt volgens vaste rechtspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven in het bijzonder aan de orde wanneer toepassing van het gewone beleid tot gevolg zou hebben dat een instelling niet meer in staat is 'verantwoorde zorg' te verlenen.³²

³² Zie hierover onder meer: CbB 16 november 1993, RZA 1994, 29; CbB 20 april 2007, GJ 2007, 91 en Vzr. CbB 29 april 2011, LJN BQ3720.

De NZa heeft geen aanwijzingen dat de kwaliteit van de door bezwaarde geboden zorg onvoldoende is. Bezwaarde heeft zulks ook niet gesteld en aangetoond. Van een onevenredig nadeel in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen is de NZa niet gebleken.

Dat bij bezwaarde bij de toepassing van de kruisjestabel een verplaatsing van zorg naar het oud B-segment plaatsvindt is daarnaast een omstandigheid die ook bij andere ziekenhuizen voorkomt, en is in die zin niet uniek voor bezwaarde. Het schaduwbudget 2012 is door de NZa vastgesteld op € [vertrouwelijk]. Het effect van de kruisjestabel op het schaduwbudget heeft bezwaarde berekend op € [vertrouwelijk].

Ten aanzien van het door bezwaarde berekende nadeel in het schaduwbudget merkt de NZa op dat bezwaarde daarbij alleen heeft gekeken naar het effect van de kruisjestabel op de omvang van het schaduwbudget (op parameterniveau). Bezwaarde heeft niet gekeken naar de effecten van de kruisjestabel op de omzet uit de prestatiebekostiging. De NZa ziet in deze cijfers geen dermate bijzondere situatie die bij het opstellen van het beleid niet voorzien was. In de beleidsregel is door de NZa met andere woorden bewust van dergelijke lokale omstandigheden geabstraheerd. Van een bijzondere omstandigheid is naar de mening van de NZa dan ook geen sprake.

D1k *Conclusie*

Gezien het voorgaande verklaart de NZa het bezwaar op dit punt ongegrond.

D2 Afschrijvingen

Bezwaarde brengt naar voren dat de NZa de afschrijvingen van € [vertrouwelijk] ten onrechte heeft afgewezen.

De NZa kan bezwaarde hierin volgen.

D2a *Beleid*

Conform het beleid van de NZa kunnen investeringen in verbouwingen tegen een afschrijvingspercentage van 5% worden afgeschreven.

D2b *Beoordeling bezwaar*

Uit de door bezwaarde overgelegde onderbouwing blijkt dat de post ziet op investeringen van na 2008. Deze investeringen zijn door bezwaarde in de jaarrekeningen verantwoord onder de categorie 'WTZI-meldingsplichtig', trekkingsrechten. Bezwaarde heeft hierbij een afschrijvingspercentage van 5% gehanteerd. Dit is het door de NZa in haar beleidsregel voorgeschreven afschrijvingspercentage.

D2c *Conclusie*

De NZa verklaart het bezwaar gezien het voorgaande gegrond. Concreet betekent dit dat de NZa de afschrijvingen vaststelt op totaal € [vertrouwelijk].

D3 Adherentie

Bezwaarde voert aan dat in de beschikking een foutief adherentiebedrag is opgenomen. Bezwaarde brengt een brief van Kiwa-Prismant in ter ondersteuning van haar bezwaar.

De NZa stelt vast dat bezwaarde uitgaat van een verkeerde veronderstelling van de feiten. Ter behandeling van deze bezwaargrond volstaat de NZa daarom met een uitleg over de manier waarop de adherentie is berekend.

D3a *Berekening adherentie*

De NZa berekent de adherentie 2012, zoals u deze in de rekenstaat terugziet, door het gemiddelde te nemen van de adherentie van de jaren 2008-2010. De door bezwaarde overgelegde brief van Kiwa-Prismant gaat over de adherentiecijfers 2010. Deze cijfers zijn door de NZa reeds verwerkt in de rekenstaat 2012-2 van 15 mei 2012.³³ Op blad zes van deze rekenstaat kunt u zien dat de adherentiecijfers 2010 overeenkomstig de brief van Kiwa-Prismant zijn aangepast. De adherentie uit de rekenstaat 2012-2 is overeenkomstig de adherentie uit de rekenstaat 2012-6 (waarin het voorlopige schaduwbudget is vastgesteld).

D3b *Conclusie*

De veronderstelling van bezwaarde dat de brief van Kiwa-Prismant nog niet is verwerkt in het schaduwbudget is daarmee gebaseerd op een verkeerde veronderstelling van de feiten. Gelet hierop acht de NZa het bezwaar ongegrond.

D4 Overloop DBC's 2011

Bezwaarde heeft na de hoorzitting in een apart schrijven aangegeven ten aanzien van de overloop DBC's 2011-2012 geen aanvullend verzoek te zullen indienen. Dit omdat door de wijze van afloop van het onderhanden werk 2011 het effect op het transitie-model niet materieel is.

De NZa beschouwt deze bezwaargrond als vervallen en behandelt deze bezwaargrond om die reden niet.

³³ Deze rekenstaat kunt u inzien via het webportaal.

D5 Proceskostenvergoeding

Met betrekking tot vergoeding van de in bezwaar gemaakte kosten is van belang dat ingevolge artikel 7:15, tweede lid, van de Awb daarop recht bestaat indien het besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Van herroeping van een primair besluit is hier (gedeeltelijk) sprake. Een en ander betekent dat in dit geval aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb is voldaan. De NZa merkt bij de vaststelling van de hoogte van de toe te kennen kosten in bezwaar de zaak als van gemiddeld gewicht aan. Derhalve wordt een forfaitaire vergoeding toegekend op grond van bijlage 5 van de Awb: het Besluit proceskosten bestuursrecht à € 944. Dit bedrag is als volgt opgebouwd: 2 punten (indienen van het bezwaarschrift en verschijnen hoorzitting) x € 472 (waarde per punt) x 1 (wegingsfactor).

E. CONCLUSIE**E1** Dictum

Gezien het voorgaande verklaart de NZa het bezwaar gedeeltelijk gegrond.

E2 Nieuwe voorlopige verrekenbedragen

Bijgevoegd bij deze beslissing op bezwaar zitten twee nieuwe beschikkingen en een nieuwe rekenstaat 2012. De beschikkingen maken onderdeel uit van deze beslissing op bezwaar. De beschikkingen en rekenstaat worden ook op het webportaal gepubliceerd.

E3 Mogelijkheid tot indienen van beroep

Ingevolge artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) juncto 8:6 Awb juncto hoofdstuk 2, artikel 4 van Bijlage 2 Awb (Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak) kan een belanghebbende binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage. Het beroep dient conform artikel 6:5 lid 1 Awb schriftelijk en ondertekend te worden ingediend en moet tenminste de volgende gegevens bevatten: naam en adres van de indiener, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt en de gronden van het beroep. Indien beschikbaar dient een afschrift van het besluit te worden meegezonden.

Hoogachtend,
De Nederlandse Zorgautoriteit

dr. M.C. Mikkers RA,
directeur Strategie en Juridische Zaken